Bundes-Gesetzblatt

des

Norddeutschen Bundes.

Zbiór praw

dla

Związku północno-niemieckiego.

№ 23.

(Nr. 130.) Gesetz, betreffend die subsidiarische Haftung des Brauerei-Unternehmers für Zuwiderhandlungen gegen die Braumalzsteuergesetze durch Verwalter, Gewerbsgehülfen und Hausgenossen. Vom 8. Juli 1868.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen 2c.

verordnen im Namen des Norddeutschen Bundes, nach erfolgter Zustimmung des Bundesrathes und des Reichstages, für das innerhalb der Zolllinie des Zollvereins liegende Gebiet des Norddeutschen Bundes, soweit nicht das Gesetz vom 4. d. M. wegen Besteuerung des Braumalzes in verschiedenen zum Norddeutschen Bunde gehörenden Staaten und Gebietstheilen (Bundesgesetzbl. S. 565.) Anwendung findet und mit Ausschluß der Hohenzollernschen Lande, der Oberhessischen Gebietstheile des Vordergerichts Ostheim und des Amtes Königsberg, was folgt:

§. 1.

Wer Brauerei als Gewerbe treibt, haftet, was die durch die Braumalzsteuer-Gesetzgebung verhängten Geldstrafen betrifft, mit seinem Vermögen für

(No. 130.) Prawo, tyczące się subsydyarycznéj odpowiedzialności przedsiębiorcy browaru za kontrawencye rządców, pomocników w procederze i spólników domowych przeciw ustawom względem podatku od słodu piwnego. Z dnia 8. Lipca 1868.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski i t. d.

rozporządzamy w imieniu Związku północno-niemieckiego, po przyzwoleniu rady związkowéj i parlamentu, na położone wśród linii celnéj Związku celnego — terytoryum Związku północno - niemieckiego, jak dalece prawo z 4. b. m. o opodatkowaniu słodu piwnego w różnych do Związku północno-niemieckiego należących państwach i krajach (Zbiór praw związkowych Str. 565) nie znajduje zastósowania, oraz z wyjątkiem krajów hohenzollernskich, krajów górno-heskich, »Vordergerichtu« Ostheim i amtu Koenigsberg, co następuje:

§. 1.

Kto się trudni warzeniem piwa jako procederem, ten we względzie kar pieniężnych zagrożonych ustawodawstwem co do podatku od

Ausgegeben zu Berlin den 13. Juli 1868.

Wydany w Berlinie dnia 13. Lipca 1868.

seine Verwalter, Gewerbsgehülfen, sowie für diejenigen Hausgenossen, welche in der Lage sind, auf den Gewerbebetrieb Einfluß zu üben, wenn

1) diese Geldstrafen von dem eigentlich Schuldigen wegen Unvermögens nicht beigetrieben werden können, und zugleich

2) der Nachweis erbracht wird, daß der Brauereitreibende bei Auswahl und Anstellung der Verwalter und Gewerbsgehülfen, oder bei Beaufsichtigung derselben, sowie der Eingangs bezeichneten Hausgenossen fahrlässig, d. h. nicht mit der Sorgfalt eines ordentlichen Geschäftsmannes zu Werke gegangen ist.

Als solche Fahrlässigkeit gilt insbesondere die wissentliche Anstellung beziehungsweise Beibehaltung eines wegen Braumalzsteuer-Defraudation bereits bestraften Verwalters oder Gewerbsgehülfen, falls nicht die oberste Finanzbehörde die Anstellung, beziehungsweise Beibehaltung eines solchen genehmigt hat.

Ist ein Brauereitreibender, welcher nach den Bestimmungen dieses Gesetzes subsidiarisch in Anspruch genommen wird, bereits wegen einer von ihm selbst in der nachgewiesenen Absicht der Steuerverkürzung begangenen Braumalzsteuer-Defraudation bestraft, so hat derselbe die Vermuthung fahrlässigen Verhaltens so lange gegen sich, als er nicht nachweist, daß er bei Anstellung beziehungsweise Beaufsichtigung seines Eingangs bezeichneten Hülfspersonals die Sorgfalt eines ordentlichen Geschäftsmannes angewendet hat.

§. 2.

Hinsichtlich der in Folge einer Zuwiderhandlung gegen die Vorschriften der Braumalzsteuer-Gesetzgebung vorenthaltenen Steuer haftet der Brauereitreibende für die im §. 1. bezeichneten Personen mit seinem Vermögen, wenn die Steuer von dem eigentlich Schuldigen wegen Unvermögens nicht beigetrieben werden kann.

słodu piwnego odpowiada swym majątkiem za swych rządców, pomocników w procederze, jako i za tych spólników domowych, którzy są w stanie wywierać wpływ na sprawowanie procederu, gdyby

1) kary pieniężne od właściwego winnego z powodu ubóstwa nie mogły być ściągnięte, i gdyby zarazem

2) dostawiono dowód na to, iż warzący piwo przy wyborze i ustanawianiu rządców i pomocników w procederze, lub przy dozorowaniu takowych, jako i oznaczonych na wstępie spólników domowych, postąpił sobie był niedbale, t. j. nie z troskliwością porządnego gospodarza.

Za niedbalstwo takie uważa się w szczególe ustanowienie z wiedzą odnośnie zatrzymanie karanego już o defraudacyą podatku od słodu piwnego rządcy lub pomocnika w procederze, chybaby naczelna władza skarbowa była na ustanowienie odnośnie zatrzymanie onegoż zezwoliła.

Jeżeli piwowar, który według postanowień obecnego prawa subsydyarycznie odpowiadać ma, był już o popełnioną przezeń samego w udowodnionym zamiarze ukrócenia podatku — defraudacyą podatku od słodu piwnego karan, wówczas mówi przeciw niemu presumcya niedbałego sobie postąpienia tak długo, ażby udowodnił, iż przy ustanawianiu odnośnie dozorowaniu swego na wstępie oznaczonego personału pomocniczego postąpił sobie z troskliwością porządnego gospodarza.

§. 2.

We względzie podatku ukróconego w skutek kontrawencyi naprzeciw przepisom ustawodawstwa co do podatku od słodu piwnego, piwowar za oznaczone pod §. 1. osoby odpowiada swym majątkiem, gdyby podatek od właściwego winnego dla ubóstwa nie mógł być ściągniętym.

§. 3.

Zur Erlegung von Geldstrafen auf Grund der subsidiarischen Haftung in Gemäßheit der Vorschriften des §. 1. dieses Gesetzes kann der Brauereitreibende nur durch richterliches Erkenntniß verurtheilt werden.

§. 4.

Die Befugniß der Steuerverwaltung, statt der Einziehung der Geldbuße von den subsidiarisch Verhafteten und unter Verzicht hierauf, die im Unvermögensfalle an die Stelle der Geldbuße zu verhängende Freiheitsstrafe sogleich an dem eigentlich Schuldigen vollstrecken zu lassen, wird durch die vorstehenden Bestimmungen nicht berührt.

§. 5.

Dieses Gesetz tritt mit dem 1. Oktober 1868. in Kraft und sind von diesem Zeitpunkte ab alle entgegenstehenden Bestimmungen aufgehoben.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Bundes-Insiegel.

Gegeben Schloß Babelsberg, den 8. Juli 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Gr. v. Bismarck-Schönhausen.

§. 3.

Na złożenie kar pieniężnych na mocy subsydyarycznéj odpowiedzialności w miarę przepisów w §. 1. obecnego prawa może piwowar być li wyrokiem sądowym skazanym.

§. 4.

Powyższe postanowienia nie naruszają przysługującego administracyi poborowéj prawa, według którego wolno jéj zamiast ściągania winy pieniężnéj od odpowiadającéj subsydyarycznie osoby, oraz za zrzeczeniem się tego, mającą się w razie ubóstwa w miejsce kary pieniężnéj wyrokować karę więzienia dać natychmiast na właściwym winowajcy wykonać.

§. 5.

To prawo wchodzi w życie z 1. Października 1868., od któréj to chwili wszelkie przeciwne postanowienia zniesione.

Na dowód Nasz własnoręczny podpis i pieczęć związkowa.

Dan na zamku Babelsberg, dnia 8. Lipca 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Hr. Bismarck-Schoenhausen.

(Nr. 131.) Gesetz, betreffend die subsidiarische Haftung des Brennerei-Unternehmers für Zuwiderhandlungen gegen die Branntweinsteuer-Gesetze durch Verwalter, Gewerbsgehülfen und Hausgenossen. Vom 8. Juli 1868.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen ꝛc.

verordnen im Namen des Norddeutschen Bundes, nach erfolgter Zustimmung des Bundesrathes und des Reichstages, für das innerhalb der Zolllinie liegende Gebiet des Norddeutschen Bundes, soweit nicht das Gesetz vom 4. Mai d. J., betreffend die Erhebung einer Abgabe von der Branntweinbereitung in den Hohenzollernschen Landen (Bundesgesetzbl. S. 227.), sowie das Gesetz vom heutigen Tage, betreffend die Besteuerung des Branntweins in verschiedenen zum Norddeutschen Bunde gehörenden Staaten und Gebietstheilen (Bundesgesetzbl. S. 581.), Anwendung findet, und mit Ausschluß des Vordergerichts Ostheim und des Amtes Königsberg, was folgt:

§. 1.

Wer Brennerei treibt, haftet, was die durch die Branntweinsteuer-Gesetzgebung verhängten Geldstrafen betrifft, mit seinem Vermögen für seine Verwalter, Gewerbsgehülfen, sowie für diejenigen Hausgenossen, welche in der Lage sind, auf den Gewerbebetrieb Einfluß zu üben, wenn

1) diese Geldstrafen von dem eigentlich Schuldigen wegen Unvermögens nicht beigetrieben werden können, und zugleich

2) der Nachweis erbracht wird, daß der Brennereitreibende bei Auswahl und Anstellung der Verwalter und Gewerbsgehülfen, oder bei Beaufsichtigung derselben, sowie der Eingangs bezeichneten Hausgenossen fahrlässig, das heißt,

(No. 131.) Prawo, tyczące się subsydyarycznéj odpowiedzialności przedsiębiorcy gorzelni za kontrawencye rządców, pomocników w procederze i spólników domowych przeciw ustawom co do podatku od wódki. Z dnia 8. Lipca 1868.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski i t. d.

rozporządzamy w imieniu Związku północno-niemieckiego, po przyzwoleniu rady związkowéj i parlamentu, na położone wśród linii celnéj terytoryum Związku północno-niemieckiego, jak dalece prawo z 4. Maja r. b., tyczące się pobierania podatku od fabrykacyi wódki w krajach hohenzollerskich (Zbiór praw związkowych Str. 227), tudzież prawo z dnia dzisiejszego, tyczące się opodatkowania wódki w różnych do Związku północno-niemieckiego należących państwach i krajach (Zbiór praw związkowych Str. 581), nie znajdują zastósowania, oraz z wyłączeniem »Vordergerichtu« Ostheim i amtu Koenigsberg, co następuje:

§. 1.

Kto się trudni paleniem wódki, ten we względzie kar pieniężnych zagrożonych ustawodawstwem co do podatku od wódki odpowiada swym majątkiem za swych rządców, pomocników w procederze, jako i za tych spólników domowych, którzy są w stanie wywierać wpływ na sprawowanie procederu, gdyby

1) kary pieniężne od właściwego winnego z powodu ubóstwa nie mogły być ściągnięte, i gdyby zarazem

2) dostawiono dowód na to, iż gorzelnik przy wyborze i ustanawianiu rządców i pomocników w procederze, lub przy dozorowaniu takowych, jako i oznaczonych na wstępie spólników domowych postąpił

nicht mit der Sorgfalt eines ordentlichen Geschäftsmannes zu Werke gegangen ist.

Als solche Fahrlässigkeit gilt insbesondere die wissentliche Anstellung beziehungsweise Beibehaltung eines wegen Branntweinsteuer-Defraudation bereits bestraften Verwalters oder Gewerbsgehülfen, falls nicht die oberste Finanzbehörde die Anstellung beziehungsweise Beibehaltung eines solchen genehmigt hat.

Ist ein Brennereitreibender, welcher nach den Bestimmungen dieses Gesetzes subsidiarisch in Anspruch genommen wird, bereits wegen einer von ihm selbst in der nachgewiesenen Absicht der Steuerverkürzung begangenen Branntweinsteuer-Defraudation bestraft, so hat derselbe die Vermuthung fahrlässigen Verhaltens so lange gegen sich, als er nicht nachweist, daß er bei Auswahl und Anstellung beziehungsweise Beaufsichtigung seines Eingangs bezeichneten Hülfspersonals die Sorgfalt eines ordentlichen Geschäftsmannes angewendet hat.

§. 2.

Hinsichtlich der in Folge einer Zuwiderhandlung gegen die Vorschriften der Branntweinsteuer-Gesetzgebung vorenthaltenen Steuer haftet der Brennereitreibende für die im §. 1. bezeichneten Personen mit seinem Vermögen, wenn die Steuer von dem eigentlich Schuldigen wegen Unvermögens nicht beigetrieben werden kann. In denjenigen Fällen jedoch, in welchen die Berechnung der vorenthaltenen Steuer lediglich auf Grund der in der Branntweinsteuer-Gesetzgebung vorgeschriebenen Vermuthungen erfolgt, tritt die subsidiarische Haftbarkeit des Brennereitreibenden nur unter den durch §. 1. Nr. 2. bestimmten Voraussetzungen ein.

§. 3.

Zur Erlegung von Geldstrafen auf Grund der subsidiarischen Haftung in Gemäßheit der Vorschriften des §. 1. dieses Gesetzes kann der Brennereitreibende nur durch richterliches Erkenntniß

sobie był niedbale, t. j. nie z troskliwością porządnego gospodarza.

Za niedbalstwo takie uważa się w szczególe ustanowienie z wiedzą odnośnie zatrzymanie karanego już o defraudacyą podatku od wódki rządcy lub pomocnika w procederze, chybaby naczelna władza skarbowa była na ustanowienie odnośnie zatrzymanie onegoż zezwoliła.

Jeżeli gorzelnik, który według postanowień obecnego prawa subsydyarycznie odpowiadać ma, był już o popełnioną przezeń samego w udowodnionym zamiarze ukrócenia podatku — defraudacyą podatku od wódki karan, wówczas mówi przeciw niemu presumcya niedbałego sobie postąpienia tak długo, ażby udowodnił, iż przy ustanawianiu odnośnie dozorowaniu swego na wstępie oznaczonego personału pomocniczego postąpił sobie z troskliwością porządnego gospodarza.

§. 2.

We względzie podatku ukróconego w skutek kontrawencyi naprzeciw przepisom ustawodawstwa co do podatku od wódki, gorzelnik za oznaczone w §. 1. osoby odpowiada swym majątkiem, gdyby podatek od właściwego winnego dla ubóstwa nie mógł być ściągniętym. W tych przypadkach atoli, gdzie obliczenie zdefraudowanego podatku ma miejsce li na mocy presumcyi przepisanych w ustawodawstwie o podatku od wódki, subsydyaryczna odpowiedzialność gorzelnego zachodzi li pod oznaczoném w §. 1. No. 2. przypuszczeniem.

§. 3.

Na złożenie kar pieniężnych w skutek subsydyarycznéj odpowiedzialności według przepisów §. 1. obecnego prawa, gorzelnik może li sądowym skazanym być wyrokiem. Toż rozu-

verurtheilt werden. Dasselbe gilt für die Erlegung der vorenthaltenen Steuer, welche auf Grund der in der Branntweinsteuer-Gesetzgebung vorgeschriebenen Vermuthungen berechnet wird.

§. 4.

Die Befugniß der Steuerverwaltung, statt der Einziehung der Geldbuße von dem subsidiarisch Verhafteten und unter Verzicht hierauf, die im Unvermögensfalle an die Stelle der Geldbuße zu verhängende Freiheitsstrafe sogleich an dem eigentlich Schuldigen vollstrecken zu lassen, wird durch die vorstehenden Bestimmungen nicht berührt.

§. 5.

Dieses Gesetz tritt mit dem 1. Oktober 1868. in Kraft und sind von diesem Zeitpunkte ab alle entgegenstehenden Bestimmungen aufgehoben.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Bundes-Insiegel.

Gegeben Schloß Babelsberg, den 8. Juli 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Gr. v. Bismarck-Schönhausen.

mie się co do złożenia zdefraudowanego podatku, który się oblicza na mocy presumcyi przepisanych w ustawodawstwie o podatku od wódki.

§. 4.

Powyższe postanowienia nie naruszają przysługującego administracyi poborowéj prawa, według którego wolno jéj zamiast ściągania winy pieniężnéj od odpowiadającéj subsydyarycznie osoby, oraz za zrzeczeniem się tego, mającą się w razie ubóstwa w miejsce kary pieniężnéj wyrokować karę więzienia dać natychmiast na właściwym winowajcy wykonać.

§. 5.

To prawo wchodzi w życie z 1. Października 1868., od któréj to chwili wszelkie przeciwne postanowienia zniesione.

Na dowód Nasz własnoręczny podpis i pieczęć związkowa.

Dan na zamku Babelsberg, dnia 8. Lipca 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Hr. Bismarck-Schoenhausen.

(Nr. 132.) Gesetz, betreffend den Betrieb der stehenden Gewerbe. Vom 8. Juli 1868.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen rc.

verordnen im Namen des Norddeutschen Bundes, nach erfolgter Zustimmung des Bundesrathes und des Reichstages, was folgt:

§. 1.

Das den Zünften und den kaufmännischen Korporationen zustehende Recht, Andere vom Betriebe eines Gewerbes auszuschließen, ist aufgehoben.

§. 2.

Für den Betrieb eines Gewerbes ist ein Befähigungsnachweis nicht mehr erforderlich. Diese Bestimmung findet jedoch bis auf Weiteres keine Anwendung auf den Gewerbebetrieb der Aerzte, Apotheker, Hebammen, Advokaten, Notare, Seeschiffer, Seesteuerleute und Lootsen.

So weit in Betreff der Schiffer und Lootsen auf Strömen in Folge von Staatsverträgen besondere Anordnungen getroffen sind, behält es dabei sein Bewenden.

§. 3.

Die Unterscheidung zwischen Stadt und Land in Bezug auf den Gewerbebetrieb und die Ausdehnung desselben hört auf.

Die Beschränkung der Handwerker auf den Verkauf der selbstverfertigten Waaren wird aufgehoben.

Der gleichzeitige Betrieb verschiedener Gewerbe, sowie desselben Gewerbes in mehreren Betriebs- oder Verkaufslokalen ist gestattet.

§. 4.

Jeder Gewerbetreibende darf hinfort Gesellen, Gehülfen, Lehrlinge und Arbeiter jeder Art und

(No. 132.) Prawo, tyczące się prowadzenia stałych proced'erów. Z dnia 8. Lipca 1868.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski i t. d.

rozporządzamy w imieniu Związku północno-niemieckiego, po przyzwoleniu rady związkowéj i parlamentu, co następuje:

§. 1.

Przysługujące cechom i korporacyom kupieckim prawo wykluczania innych od prowadzenia jakiego procederu znosi się.

§. 2.

Do prowadzenia procederu nie potrzeba nadal wykazu uzdolnienia. Postanowienie to atoli nie znajduje na teraz jeszcze zastósowania do procederu lekarzy, aptekarzy, akuszerek, adwokatów, notaryuszy, szyprów morskich, sterników morskich i rotmanów.

Jak dalece co do szyprów i rotmanów na rzekach w skutek traktatów szczegółowe wydane są rozporządzenia, pozostaje się przy takowych.

§. 3.

Różnica pomiędzy miastem a wsią we względzie prowadzenia procederu i rozmiaru jegoż ustaje.

Ograniczenie rzemieślników na sprzedaż towarów własnéj roboty znosi się.

Równoczesne prowadzenie różnych procederów, jak niemniéj tego samego procederu w kilku lokalach handlowych lub kupieckich, dozwolone.

§. 4.

Każdy procedernik może odtąd trzymać czeladników, pomocników, uczniów i robotni-

in beliebiger Zahl halten. Gesellen und Gehülfen sind in der Wahl ihrer Meister oder Arbeitgeber unbeschränkt.

§. 5.

Der Betrieb eines Gewerbes, zu dessen Beginn nach Maaßgabe der bestehenden Landesgesetze eine polizeiliche Genehmigung nicht erforderlich ist, kann fortan nur im Wege der Bundesgesetzgebung von einer solchen Genehmigung abhängig gemacht werden.

§. 6.

Das gegenwärtige Gesetz findet keine Anwendung auf die Bestimmungen der Landesgesetze

1) über Erfindungspatente;
2) über das Bergwesen;
3) über die Beschäftigung jugendlicher Arbeiter;
4) über den Verlust der Befugniß zum Halten von Lehrlingen als Folge strafgerichtlichen Erkenntnisses;
5) über die Berechtigung der Apotheker, Gehülfen und Lehrlinge anzunehmen;
6) über den Betrieb öffentlicher Fähren;
7) über das Abdeckereiwesen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Bundes-Insiegel.

Gegeben Schloß Babelsberg, den 8. Juli 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Gr. v. Bismarck-Schönhausen.

ków wszelkiego rodzaju i w dowolnéj liczbie. Czeladnicy i pomocnicy nie ograniczają się we wyborze swych mistrzów lub chlebodawców.

§. 5.

Prowadzenie procederu, do rozpoczęcia którego w miarę istniejących ustaw krajowych nie potrzeba policyjnego pozwolenia, może odtąd li w drodze ustawodawstwa związkowego zrobione być od pozwolenia takiego zależném.

§. 6.

Obecne prawo nie stosuje się do postanowień praw krajowych

1) co do patentów na wynalazki;
2) co do spraw górniczych;
3) co do zatrudniania młodych robotników;
4) co do utraty prawa trzymania uczniów w skutek kryminalnego wyroku;
5) co do prawa aptekarzy przyjmowania pomocników i uczniów;
6) co do utrzymywania publicznych przewozów;
7) co do spraw rakarskich.

Na dowód Nasz własnoręczny podpis i pieczęć związkowa.

Dan na zamku Babelsberg, dnia 8. Lipca 1868.

(L. S.) Wilhelm.

Hr. Bismarck-Schoenhausen.

(No. 133.) Trattato di Commercio e di Navigazione fra La Confederazione dell' Alemagna del Nord e lo Zollverein da una parte e Lo Stato Pontificio dall' altra. Di 8. Maggio 1868.

In nome della Santissima Trinità.

Sua Maestà Guglielmo, Re di Prussia, in nome della Confederazione dell' Alemagna del Nord e dei membri dell' associazione alemanna di dogane e commercio non formanti parte di detta confederazione, cioè la corona di Baviera, la corona di Wurttemberg, il Gran Ducato di Baden e il Gran Ducato d'Assia per le sue parti situate al Sud del Meno, come pure per il Gran Ducato di Lussemburgo compreso nel suo sistema di dogane e d' imposte; e Sua Santità il regnante Sommo Pontefice Pio Papa IX. animati da un eguale desiderio di aumentare sempre più lo sviluppo delle relazioni commerciali e marittime fra l'Alemagna e lo Stato Pontificio, hanno risoluto di conchiudere un trattato a tal' effetto ed hanno nominato a loro plenipotenziarii

(Nr. 133.) Handels- und Schiffahrtsvertrag zwischen dem Norddeutschen Bunde und Zollverein einerseits und dem Kirchenstaate andererseits. Vom 8. Mai 1868.

Im Namen der Heiligen Dreieinigkeit.

Seine Majestät Wilhelm, König von Preußen, Namens des Norddeutschen Bundes und der Mitglieder des Deutschen Zollvereins, welche diesem Bunde nicht angehören, nämlich der Krone Bayern, der Krone Württemberg, des Großherzogthums Baden, des Großherzogthums Hessen für seine südlich vom Main gelegenen Gebietstheile, sowie auch für das zu seinem Zoll- und Steuersystem gehörige Großherzogthum Luxemburg; und Seine Heiligkeit der regierende Papst Pius der Neunte, von dem gleichen Wunsche beseelt, die Entwickelung der Handels- und Schiffahrtsbeziehungen zwischen Deutschland und dem Kirchenstaate mehr und mehr zu heben, haben beschlossen, zu diesem Zwecke einen Vertrag zu schließen und haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt, nämlich

(No. 133.) Traktat handlowy i żeglużny pomiędzy Związkiem północno - niemieckim i Związkiem celnym z jednéj a Państwem Kościelném z drugiéj strony. Z dnia 8. Maja 1868.

W Imię Trójcy Przenajświętszéj.

Jego Królewska Mość Wilhelm, Król Pruski, w imieniu Związku północno - niemieckiego i członków niemieckiego Związku celnego, którzy do Związku tego nie należą, to jest Korony Bawarskiéj, Korony Wuerttemberskiéj, Wielkiego Księstwa Badeńskiego, Wielkiego Księstwa Heskiego za położone na południe od Menu dzielnice jego — jak niemniéj za należące do jegoż systemu celnego i poborowego Wielkie Księstwo Luksemburskie; i Jego Świątobliwość panujący Papież Pius Dziewiąty, powodowani równém życzeniem podnoszenia coraz bardziéj rozwoju stosunków handlowych i żeglużnych pomiędzy Niemcami a Państwem Kościelném, postanowili zawrzeć traktat w tym celu i mianowali pełnomocnikami swymi, a mianowicie:

Sua Maestà il Re di Prussia

il Suo Ciamberlano Harry de Arnim, Inviato Straordinario e Ministro Plenipotenziario della Confederazione della Germania del Nord presso la Santa Sede, Cavaliere dell' Aquila Rossa di seconda classe, Gran Croce dell' Ordine di Cristo di Portogallo, di San Michele di Baviera etc. etc. etc.,

Sua Santità

Sua Eminenza Reverendissima il Sig Cardinale Giacomo Antonelli, Suo Segretario di Stato etc. etc. etc.,

i quali plenipotenziarj dopo di essersi comunicati i loro pieni-poteri trovati in buona e debita forma, hanno convenuto negli articoli seguenti.

Art. I.

I sudditi della Confederazione dell' Alemagna del Nord e dello Zollverein nello Stato Pontificio e i sudditi dello Stato Pontificio negli

Seine Majestät der König von Preußen:

Seinen Kammerherrn Harry von Arnim, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister des Norddeutschen Bundes beim heiligen Stuhle, Ritter des Rothen Adler-Ordens zweiter Klasse, Großkreuz des Christus-Ordens von Portugal, des heiligen Michaels-Ordens von Bayern u. s. w.;

Seine Heiligkeit:

Seine Eminenz den Kardinal Giacomo Antonelli, Seinen Staats-Secretair u. s. w.,

welche Bevollmächtigte, nachdem sie sich ihre Vollmachten mitgetheilt und solche in guter und gehöriger Form befunden haben, über folgende Artikel übereingekommen sind:

Art. I.

Die Angehörigen des Norddeutschen Bundes und des Zollvereins im Kirchenstaate, sowie die Angehörigen des Kirchenstaates in den Ländern des Norddeut-

Jego Królewska Mość Król Pruski:

Swego Szambelana Harry v. Arnim, nadzwyczajnego posła i pełnomocnego Ministra Związku północno - niemieckiego u Stolicy Świętéj, kawalera orderu Orła Czerwonego drugiéj klasy, wielki krzyż portugalskiego Orderu Chrystusa, bawarskiego orderu Śgo Michała i t. d.;

Jego Świątobliwość:

Jego Eminencyą kardynała Giacomo Antonelli, Swego Sekretarza Stanu i t. d.,

którzy to pełnomocnicy, zakomunikowawszy sobie pełnomocnictwa swe w dobréj i należytéj formie znalezione, następujące umówili artykuły:

Art. I.

Poddani Związku północno-niemieckiego i Związku celnego w Państwie Kościelném, a poddani Państwa Kościelnego w krajach Związku pół-

Stati della Confederazione dell' Alemagna del Nord e dello Zollverein, tanto se vi risiedano stabilmente, quanto se vi risiedano temporaneamente, vi godranno, relativamente all' esercizio del commercio e dell' industria, dei medesimi diritti, e non saranno sottoposti a veruna imposizione maggiore, nè diversa di quelle cui vanno soggetti i sudditi delle nazioni più favorite sotto questi rapporti.

schen Bundes und Zollvereins, sie mögen sich dort niedergelassen haben oder sich dort nur zeitweise aufhalten, werden dort hinsichtlich der Ausübung des Handels und der Industrie dieselben Vorrechte genießen, und keinen höheren und nicht anderen Abgaben unterworfen werden, als die Angehörigen der in dieser Hinsicht am Meisten bevorzugten Nationen.

nocno-niemieckiego i Związku celnego, bez różnicy, czyby się tamże byli osiedlili lub tylko czasowo tamże przebywali, będą tamże pod względem prowadzenia handlu i przemysłu tych samych używać swobód i ani wyższym ani też innym nie ulegać podatkom, aniżeli poddani uwzględnionych w téj mierze najbardziéj narodów.

Art. II.

I prodotti del suolo e dell' industria dell' una dell' alte parti contraenti che saranno importati nei territorii dell' altra destinati, o alla consumazione o al deposito, o alla riesportazione, od a transito, vi saranno sottomessi allo stesso trattamento e specialmente non vi saranno soggetti a tasse nè più elevate nè diverse da quelle che si percepiscono sui prodotti della nazione più favorita sotto questo rispetto.

Art. II.

Die Boden- und Gewerbs-Erzeugnisse des Einen der Hohen vertragenden Theile, welche in die Ländergebiete des Anderen eingeführt werden, sollen daselbst, sie mögen zum Verbrauch, zur Lagerung, zur Wiederausfuhr oder zur Durchfuhr bestimmt sein, der nämlichen Behandlung unterliegen und insbesondere keinen höheren oder anderen Abgaben unterworfen werden, als die Erzeugnisse der in dieser Hinsicht am Meisten begünstigten Nation.

Art. II.

Płody ziemi i przemysłu jednéj z dostojnych stron kontrahujących, wprowadzane do krajów drugiéj strony, bez różnicy, czyby na konsumpcyą, skład lub do wywiezienia znów napowrót albo do przewozu były przeznaczone, mają tego samego doznawać traktowania a w szczególe żadnym wyższym ani innym nie ulegać podatkom, jak płody uwzględnionego w téj mierze najbardziéj narodu.

Art. III.

Nell' esportazione per i territorii dell' una delle alte parti contraenti non si percepiranno dall' altra, nè diverse nè più elevate tasse di uscita di quelle che si

Art. III.

Bei der Ausfuhr in die Ländergebiete des Einen der Hohen vertragenden Theile soll der Andere weder höhere noch andere Abgaben erheben, als bei der Ausfuhr derselben Gegenstände in diejeni-

Art. III.

Przy eksporcie do krajów jednéj z dostojnych stron kontrahujących nie ma druga ani wyższych, ani innych pobierać podatków, jak przy eksporcie tych samych przedmiotów do

percepiscono nell' esportazione dei medesimi oggetti verso il paese più favorito sotto questo rispetto.

Art. IV.

Ogni favore, ogn' immunità, ogni riduzione nella tariffa delle tasse d'introito e d'uscita che l'una delle alte parti contraenti accorderà ad una terza Potenza saranno immediatamente e senza veruna condizione applicati all' altra.

In oltre nessuna delle alte parti contraenti sottometterà l'altra ad una proibizione d'importazione o di esportazione che non sia nell' istesso tempo applicata a tutte le altre nazioni.

Art. V.

In ció che concerne le marche o étiquettes della merci o del loro imballaggio, i disegni o le marche di fabrica o di commercio, i sudditi delle alte parti contraenti godrannonei rispettivi stati della stessa protezione che godono i nazionali.

Art. VI.

La marina mercantile dell' una delle alte parti contra-

gen Länder, welche in dieser Hinsicht am meisten begünstigt sind.

Art. IV.

Jede Begünstigung, jedes Vorrecht und jede Ermäßigung in dem Tarife der Eingangs- und Ausgangs-Abgaben, welche Einer der Hohen vertragenden Theile einer dritten Macht gewähren möchte, wird gleichzeitig und bedingungslos dem Anderen zu Theil werden.

Ferner wird keiner der Hohen vertragenden Theile ein Einfuhr- oder ein Ausfuhr-Verbot gegen den Anderen in Kraft setzen, welches nicht gleichzeitig auf alle anderen Nationen Anwendung fände.

Art. V.

In Betreff der Bezeichnung oder Etikettirung der Waaren oder deren Verpackung, der Muster und der Fabrik- oder Handels-Zeichen sollen die Staats-Angehörigen der Hohen vertragenden Theile in den respektiven Staaten denselben Schutz wie die Inländer genießen.

Art. VI.

Die Handelsschiffahrt jedes der Hohen vertragenden Theile soll

tych krajów, które w téj mierze są najbardziéj uwzględnione.

Art. IV.

Każde uwzględnienie, każdy przywiléj i każde zniżenie w taryfie podatków wchodowych i wychodowych, któreby jedna z dostojnych stron kontrahujących trzeciemu przyznać miała mocarstwu, mają równocześnie i bezwarunkowo drugiéj służyć stronie.

Daléj żadna z dostojnych stron kontrahujących nie wprowadzi w życie zakazu importu lub eksportu względem drugiéj strony, któryby równocześnie do wszystkich innych nie znajdował zastósowania narodów.

Art. V.

Pod względem oznaczania lub etykietowania towarów lub ich opatrzenia, wzorów i sygnatur fabrycznych lub handlowych, mają poddani dostojnych stron kontrahujących w odnośnych państwach równéj co krajowcy doznawać obrony.

Art. VI.

Żegluga handlowa każdéj z dostojnych stron kontrahu-

enti sarà parificata nei territorii dell' altra sotto qualsiasi rispetto alla marina mercantile nazionale.

Non si fa eccezione a questa perfetta uguaglianza che in ciò che concerne i vantaggi dei quali la pesca nazionale è o potrebbe essere l'oggetto nell' uno, o nell' altropaese.

Art. VII.

La nazionalità dei navigli sarà ammessa da ambedue le parti secondo le leggi e regolamenti particolari a ciascuna, per mezzo di documenti rilasciati dalle autorità competenti, ai capitani padroni di barca e battellieri.

Art. VIII.

Le alte parti contraenti si accordano reciprocamente il diritto di nominare nei porti e piazze di commercio dell' altra, dei consoli generali, consoli, vice-consoli ed agenti consolari, riservandosi tuttavia di non ammetterli in quei luoghi ch'Esse giudicheranno conveniente di generalmente eccettuare. Questi consoli-generali, consoli, vice-consoli ed agenti consolari, come pure i loro cancellieri godranno, sotto

in den Gebieten des anderen Theiles in jeder Beziehung der einheimischen Handelsschiffahrt gleichgestellt werden.

Von dieser vollständigen Gleichstellung sind allein die Begünstigungen ausgenommen, welche dem einheimischen Fischfange in dem einen oder anderen Lande gewährt sind oder gewährt werden möchten.

Art. VII.

Die Staatsangehörigkeit der Schiffe soll beiderseitig nach den jedem Theile eigenthümlichen Gesetzen und Reglements, auf Grund der durch die zuständigen Behörden den Kapitainen, Schiffspatronen und Schiffern ausgefertigten Papiere, anerkannt werden.

Art. VIII.

Die Hohen vertragenden Theile bewilligen sich gegenseitig das Recht, in den Häfen und Handelsplätzen des anderen Theiles Generalkonsuln, Konsuln, Vizekonsuln und Konsular-Agenten zu ernennen, mit dem Vorbehalt jedoch, dergleichen an solchen Orten nicht zuzulassen, welche sie allgemein davon ausnehmen wollen. Diese Generalkonsuln, Konsuln, Vizekonsuln und Konsular-Agenten, sowie deren Kanzler sollen, unter dem Beding der Reziprozität, dieselben Vorrechte,

jących ma w krajach drugiéj strony pod każdym względem z krajową zrównaną być żeglugą handlową.

Z pod zupełnego zrównania tegoż wyjęte są jedynie przywileje, jakie krajowemu rybołóstwu w jednym lub drugim kraju przyznane są lubby przyznane być mogły.

Art. VII.

Krajowość okrętów ma uznawaną być obustronnie według właściwych stronie każdéj ustaw i regulaminów, na mocy papierów, przez właściwe władze kapitanom, patronom okrętowym i okrętom wygotowanych.

Art. VIII.

Dostojne strony kontrahujące przyznają sobie nawzajem prawo mianowania w portach i na placach handlowych drugiéj strony konsulów generalnych, konsulów, wicekonsulów i agentów konsularnych, z tém wszakże zastrzeżeniem, nie dopuszczania takowych po takich miejscach, któreby powszechnie wyjąć od tego chciały. Ciż konsulowie generalni, konsulowie, wicekonsulowie i agenci konsularni, jak niemniéj ich kan-

l'obbligazione di reciprocanza, dei medesimi privilegii, poteri ed esenzioni, di cui godono o godranno quelli delle nazioni più favorite; ma nel caso in cui volessero esercitare il commercio saranno tenuti di sottomettersi alle medesime leggi ed usanze alle quali sono sottomessi nel medesimo luogo, rispetto alle loro transazioni commerciale, i privati loro connazionali.

Befugnisse und Befreiungen genießen, deren sich diejenigen der meist begünstigten Nationen erfreuen oder erfreuen werden; im Falle aber, daß sie Handel treiben wollen, sollen sie gehalten sein, sich denselben Gesetzen und Gebräuchen zu unterwerfen, welchen die eigenen Staatsangehörigen an demselben Orte in Bezug auf ihre Handelsgeschäfte unterworfen sind.

clerz mają — pod warunkiem wzajemności — tych samych używać przywilejów, praw i imunicyi, jakiemi się rzeczeni urzędnicy najbardziéj uwzględnionych narodów cieszą lub cieszyć będą; w razie zaś, żeby handel prowadzić chcieli, mają oni obowiązani być tym samym poddać się ustawom i zwyczajom, jakim właśni poddani na tém samém miejscu we względzie swych interesów handlowych ulegają.

Art. IX.

I detti consoli-generali, consoli, vice-consoli ed agenti consolari di ciascuna delle alte parti contraenti residenti negli stati dell' altra, riceveranno dalle autorità locali ogni ajuto ed assistenza per la ricerca, sequestro od arresto dei marinai o di altri individui formanti parte dell' equipaggio dei bastimenti di guerra o di commercio dei rispettivi loro paesi siano o no incolpati di crimini, delitti, o contravenzioni commesse a bordo dei detti bastimenti.

A tale effetto essi s'indirizzeranno per iscritto ai tribunali, giudici o funzionarii competenti, e giustificheranno coll' esibizione dei

Art. IX.

Die gedachten Generalkonsuln, Konsuln, Vizekonsuln und Konsular-Agenten eines jeden der Hohen vertragenden Theile, welche in den Staaten des Anderen wohnen, sollen bei den Ortsbehörden jede Hülfe und jeden Beistand für die Ermittelung, Verhaftung und Festhaltung der Seeleute und anderer zur Mannschaft der Kriegs- oder Handelsschiffe ihrer beiderseitigen Länder gehörenden Personen finden, gleichviel ob solche sich Verbrechen, Vergehen oder Uebertretungen am Bord der gedachten Schiffe haben zu Schulden kommen lassen.

Zu diesem Zwecke werden sie sich schriftlich an die Gerichte, Einzelrichter oder zuständige Beamten wenden, und durch Mittheilung der Schiffsregister, der

Art. IX.

Wspomnieni konsulowie generalni, konsulowie, wicekonsulowie i agenci konsularni każdéj z dostojnych stron kontrahujących, zamieszkujący w państwach drugiéj strony, mają u władz miejscowych wszelką znajdować pomoc i wszelkie wsparcie ku wyśledzeniu, przyaresztowaniu i przytrzymaniu majtków i innych osób, do służby okrętów wojennych lub handlowych obustronnych krajów swych należących, bez różnicy czyby takowe były na okrętach tychż dopuściły się zbrodni, przestępstwa lub przekroczenia.

Tym końcem udawać się oni będą na piśmie do sądów, sędziów pojedynczych lub właściwych urzędników i za pomocą udzielenia rejestrów

registri del bastimento, ruolo di equipaggio, o altri documenti officiali, oppure se il bastimento fosse partito, colla copia od estratto di detti documenti debitamente da essi certificati, che gli uomini di cui fanno dimanda, hanno realmente fatto parte del detto equipaggio.

In seguito di tale dimanda così giustificata non potrà esser loro ricusata la consegna.

I detti disertori, quando saranno stati arrestati, resteranno a disposizione dei detti consoli-generali, consoli, vice-consoli o agenti consolari, e potranno anch' essere detenuti e custoditi nelle prigioni del paese a richiesta ed a spese dei medesimi agenti, i quali secondo le occasioni li restituiranno a bordo del bastimento al quale appartengono, o li rimanderanno al paese dei detti agenti sopra un bastimento della medesima o di altra nazione o li faranno rimpatriare per via di terra.

Il rimpatrio per via di terra si farà sotto la scorta della forza publica a richiesta e spese dei citati agenti che dovranno a tal' uopo indirizzarsi alle autorità competenti.

Musterrolle oder anderer amtlicher Dokumente, oder, im Falle das Schiff bereits abgereist ist, durch gehörig von ihnen beglaubigte Abschrift der genannten Papiere oder durch einen Auszug aus denselbigen den Beweis führen, daß die reklamirten Personen wirklich zu der Mannschaft gehört haben.

Auf den in solcher Weise begründeten Antrag soll ihnen die Auslieferung nicht versagt werden.

Die gedachten Deserteurs sollen, sobald sie verhaftet sind, zur Verfügung der General-konsuln, Konsuln, Vizekonsuln oder Konsular-Agenten bleiben und können auf Antrag und auf Kosten der genannten Konsularbeamten selbst in den Landesgefängnissen festgehalten und bewahrt werden. Diese Beamten werden sie je nach Gelegenheit, am Bord des Schiffes, welchem sie angehören, wieder einstellen oder in ihr Land auf einem Schiffe desselben oder eines anderen Landes zurücksenden oder auf dem Landwege in die Heimath zurückbefördern.

Die Zurückbeförderung auf dem Landwege soll unter Bedeckung der bewaffneten Macht auf den Antrag und auf Kosten der genannten Konsularbeamten erfolgen, welche sich zu diesem Zwecke an die zuständigen Behörden zu wenden haben.

okrętowych, spisu co do ugody (Musterrolle) lub innych dokumentów urzędowych, albo, gdyby okręt był już odpłynął, za pomocą uwierzytelnionéj przez nich należycie kopii rzeczonych papierów, lub wyciągu z nich — dostawiać dowód, iż reklamowane osoby rzeczywiście do służby należały.

Na uzasadniony w tym sposobie wniosek nie ma im wydanie być odmówioném.

Rzeczeni zbiedzy, po zaaresztowaniu ich, mają zostawać do rozporządzenia konsulów generalnych, konsulów, wicekonsulów lub agentów konsularnych, i mogą na wniosek i koszta rzeczonych urzędników konsularnych być nawet we więzieniach krajowych trzymani i zachowywani. Rzeczeni urzędnicy, stósownie do okazyi, odstawią ich znów na okręt, do którego należą, lub odeślą napowrót do kraju ojczystego okrętem tegoż lub innego kraju, albo zwrócą drogą lądową.

Zwrócenie drogą lądową nastąpić ma pod osłoną siły zbrojnéj na wniosek i koszta rzeczonych urzędników konsularnych, którzy tym końcem do właściwych władz udawać się winni.

Se nei due mesi, a contare dal giorno dell' arresto i disertori non fossero restituiti a bordo del bastimento, cui appartengono o non fossero rimpatriati per via di terra o di mare, parimente se le spese della loro prigionia non fossero regolarmente soddisfatte dalla parte a cui richiesta abbia avuto luogo l'arresto, i detti disertori saranno rimessi in libertà senza che possano nuovamente arrestarsi per la medesima causa.

Nondimeno se il disertore avesse anche commesso qualche crimine o delitto a terra, la sua estradizione potrà essere differita dalle autorità locali, fino a che il tribunale competente abbia debitamente sentenziato su questo fatto e che il giudizio intervenuto abbia avuto la sua piena esecuzione.

Resta ugualmente inteso che i marinai o altri individui formanti parte dell' equipaggio, sudditi del paese in cui abbia avuto luogo la diserzione, sono eccettuati dalle stipolazioni del presente articolo.

Wenn innerhalb zweier Monate, von dem Tage der Verhaftung an gerechnet, die Deserteurs nicht am Bord des Schiffes, welchem sie angehören, wieder eingestellt, oder nicht auf dem Land- oder Seewege in ihre Heimath zurückbefördert sind, desgleichen wenn die Kosten ihrer Haft nicht regelmäßig von dem Theile, auf dessen Antrag die Verhaftung geschehen ist, entrichtet werden, so sollen die gedachten Deserteurs in Freiheit gesetzt werden, ohne daß sie wegen derselben Ursache wieder verhaftet werden können.

Wenn aber der Deserteur außerdem irgend ein Verbrechen oder Vergehen am Lande begangen haben sollte, so soll seine Auslieferung von der Ortsbehörde bis dahin hinausgeschoben werden können, daß die zuständige Gerichtsbehörde ihr Urtheil über die That gefällt hat und das Urtheil vollständig in Ausführung gebracht ist.

Man ist gleichmäßig übereingekommen, daß die Seeleute oder andere zur Schiffsmannschaft gehörende Personen, wenn sie Angehörige des eigenen Landes sind, in allen Fällen von den Bestimmungen des gegenwärtigen Artikels ausgenommen sein sollen.

Gdyby w przeciągu dwóch miesięcy, od dnia aresztowania licząc, zbiegów na okręt, do którego należą, napowrót nie odstawiono, ani ich drogą lądową lub morską do ojczyzny nie zwrócono, tak samo, gdyby koszta ich detencyi nie były regularnie przez stronę, na wniosek któréj ich aresztowanie nastąpiło, opłacone, natenczas rzeczeni zbiedzy winni być puszczeni na wolność i nie mogą z tego samego powodu być powtórnie aresztowani.

Gdyby zaś zbieg miał był prócz tego jakąkolwiek zbrodnię lub przestępstwo na lądzie popełnić, wówczas wydanie jego ma przez władzę miejscową wstrzymaném być tak długo, ażby właściwa władza sądowa wyrok swój co do czynu była wydała i wyrok był został zupełnie spełnionym.

Umówiono nawzajem, iż majtkowie lub inne osoby, do służby okrętowéj należące, jeżeli są poddanymi własnego kraju, mają z pod postanowień niniejszego artykułu być we wszelkich przypadkach wyjęte.

Art. X.

In caso di avenamento o di naufragio di un bastimento

Art. X.

Im Falle des Scheiterns oder des Schiffbruchs eines

Art. X.

W przypadku rozbicia się lub utknięcia okrętu któréj

di una delle alte parti contraenti sulle coste dell' altra, questo bastimento vi godrà, tanto pel bastimento quanto per il carico, dei favori ed immunità che la legislazione di ciascuno degli stati rispettivi accorda ai suoi proprii bastimenti in simile circonstanza. Sarà prestato ogni ajuto ed assistenza al capitano ed all' equipaggio, tanto per le loro persone, quanto per il naviglio e suo carico. Le operazioni relative al salvataggio avranno luogo secondo le leggi del paese. Tuttavia i consoli o agenti consolari rispettivi saranno ammessi a sorvegliare le operazioni relative alle riparazione, all' approvigionamento o alla vendita, se ha luogo, dei navigli avenati o naufragati sulla costa.

Tutto ciò che si sarà salvato del naviglio o del carico, o il prodotto di questi oggetti, se siansi venduti, sarà restituito ai proprietarii o a chi per essi e non saran pagate pel salvataggio spese maggiori di quelle alle quali sarebbero soggetti i nazionali in simili casi.

Si conviene inoltre che le merci salvate non saranno soggette a verun diritto di dogana, a meno che non siano ammesse alla consumazione interna.

Schiffes eines der Hohen vertragenden Theile an den Küsten des anderen Theiles sollen Schiff und Ladung dieselben Begünstigungen und Befreiungen genießen, welche die Gesetzgebung jedes der betreffenden Staaten den Schiffen des eigenen Landes in gleicher Lage bewilligt. Es soll jede Hülfe und jeder Beistand dem Kapitain und der Schiffsmannschaft geleistet werden, sowohl für ihre Person, wie für das Schiff und dessen Ladung. Die auf die Rettung bezüglichen Maaßregeln sollen den Landesgesetzen gemäß getroffen werden. Es soll jedoch den Konsuln und Konsular-Agenten gestattet sein, im Falle Schiffe, welche an der Küste gescheitert sind oder Schiffbruch gelitten haben, reparirt oder verproviantirt oder verkauft werden, die hierauf bezüglichen Geschäfte zu überwachen.

Alles was von dem Schiffe oder dessen Ladung gerettet worden ist, oder der für diese Gegenstände erzielte Kaufpreis soll den Eigenthümern oder deren Bevollmächtigten zurückerstattet und sollen für die Rettung keine höheren Kosten bezahlt werden, als von den Nationalschiffen in gleicher Lage bezahlt werden müßten.

Ueberdies ist verabredet, daß die geborgenen Waaren keiner Zollabgabe unterliegen sollen, es sei denn, daß sie in den inneren Verbrauch übergehen.

z dostojnych stron kontrahujących na pobrzeżach drugiéj strony, mają okręt i ładunek tych samych używać uwzględnień i imunicyi, jakie ustawodawstwo każdego z odnośnych państw okrętom własnego kraju w równém położeniu przyzwala. Zatém winna daną być wszelka pomoc i wszelkie wsparcie kapitanowi i służbie okrętowéj, tak co do ich osób, jako i co do okrętu i jego ładunku. Środki odnoszące się do ratunku winny zarządzone być stósownie do ustaw krajowych. Jednakowoż wolno konsulom i agentom konsularnym, w razie naprawy, opatrzenia w żywność lub sprzedaży okrętów, które na pobrzeżach utknęły lub się rozbiły, dozorować odnośne czynności.

Wszystko, cokolwiek z okrętu lub jego ładunku ocalono, lub zyskana za przedmioty też cena kupna, ma być właścicielom lub ich plenipotentom zwróconą, a za ratunek nie mają żadne wyższe opłacone być koszta, jak któreby od okrętów narodowych w równém położeniu opłacone być musiały.

Nadto umówiono, iż ocalone towary żadnemu nie mają ulegać cłu, chybaby przeszły na konsumcyą w kraju.

Art. XI.

Le alte parti contraenti non accorderanno verun privilegio, favore od immunità circa la navigazione ad un altro stato, che non sia all' istante applicato ai loro rispettivi sudditi.

Art. XII.

Il presente trattato resterà in vigore fino al 31 Decembre 1877. Nel caso in cui qualcuna delle alte parti contraenti non avesse notificato, dodici mesi prima di questa data la sua intenzione die farne cessare gli effetti, il trattato resterà obbligatorio fino allo spirare d'un anno a contare dal giorno in cui l'una o l'altra delle alte parti contraenti ne abbia data disdetta.

Art. XIII.

Il presente trattato entrerà in vigore quattordici giorno dopo lo scambio delle ratifiche.

Le ratifiche saranno scambiate in Roma nel più breve termine possibile.

Art. XI.

Die Hohen vertragenden Theile werden in Betreff der Schiffahrt kein Vorrecht, keine Begünstigung oder Befreiung irgend einem anderen Staate zugestehen, welche nicht auch und gleichzeitig auf ihre beiderseitigen Staatsangehörigen ausgedehnt würden.

Art. XII.

Der gegenwärtige Vertrag bleibt in Kraft bis zum 31. Dezember 1877. Im Falle keiner der Hohen vertragenden Theile zwölf Monate vor dieser Zeit seine Absicht, die Wirkungen des Vertrages aufhören zu lassen, kundgegeben haben sollte, so bleibt derselbe in Geltung bis zum Ablaufe eines Jahres von dem Tage ab, an welchem der Eine oder der Andere der Hohen vertragenden Theile denselben gekündigt hat.

Art. XIII.

Der gegenwärtige Vertrag soll 14 Tage nach dem Austausche der Ratifikations-Urkunden in Kraft treten.

Die Ratifikations-Urkunden sollen in Rom und zwar so bald als möglich ausgetauscht werden.

Art. XI.

Dostojne kontrahujące strony nie przyzwolą na przyszłość we względzie żeglugi żadnemu innemu państwu żadnegokolwiek przywileju, uwzględnienia lub imunicyi, którychby zarazem i równocześnie nie rozszerzono także i na obustronnych poddanych ichże.

Art. XII.

Obecny traktat pozostaje w mocy aż do 31. Grudnia 1877. Gdyby żadna z dostojnych stron kontrahujących nie była na dwanaście miesięcy przed czasem tymż objawiła woli swéj, aby skutki traktatu ustały, pozostaje on w mocy aż do upływy roku rachując od dnia, w którymby go jedna lub druga z dostojnych stron kontrahujących była wypowiedziała.

Art. XIII.

Obecny traktat nabrać ma mocy obowięzującéj w 14 dni po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Dokumenta ratyfikacyjne mają zostać jak najrychléj w Rzymie wymienione.

In fede di che i Plenipotenziarj rispettivi l'hanno sottoscritto e vi hanno apposti i lori sigilli.

Fatto in Roma in doppio originale il dì 8. Maggio 1868.

Arnim.
(L. S.)

G. Ed. Antonelli.
(L. S.)

Zu Urkund dessen haben ihn die beiderseitigen Bevollmächtigten unter Beidrückung ihrer Siegel unterzeichnet.

Geschehen zu Rom in doppelter Urschrift am 8. Mai 1868.

Arnim.
(L. S.)

G. Ed. Antonelli.
(L. S.)

Na dowód tegoż obustronni pełnomocnicy traktat ten podpisali i pieczęciami swemi opatrzyli.

Dan w Rzymie, w podwójném wygotowaniu, dnia 8. Maja 1868.

Arnim.
(L. S.)

G. Ed. Antonelli.
(L. S.)

Die Ratifikations-Urkunden des vorstehenden Vertrages sind zu Rom ausgewechselt worden.

Dokumenta ratyfikacyjne powyższego traktatu zostały w Rzymie wymienione.

Redigirt im Büreau des Bundeskanzlers.

W redakcyi bióra kanclerza związkowego.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. v. Decker).

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Deckera).